

Klagenævnet for Udbud

(Michael Kistrup, Knud Erik Busk, Niels Henriksen)

J.nr.: 2009-0020690

13. april 2011

K E N D E L S E

Assemble A/S

(advokat Lau Normann Jørgensen, København)

mod

Økonomistyrelsen

(Kammeradvokaten ved advokat Michael Lund Nørgaard)

Ved udbudsbekendtgørelse af 19. august 2008 (2008/S 161-217940) udbød indklagede, Økonomistyrelsen, som begrænset udbud direktiv 2004/18/EF om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter (udbudsdirektivet) en digital kommunikations- og arkivløsning (DKAL) for offentlige myndigheder og institutioner på den ene side og borgere og virksomheder på den anden side, således at myndighederne/institutionerne kan foretage sikker digital kommunikation med borgere og virksomheder.

Ved udløbet af fristen for anmodning om prækvalifikation den 19. september 2008 havde følgende virksomheder anmodet om prækvalifikation:

1. Assemble A/S (klageren),
2. Capgemini Danmark A/S med underleverandører,
3. CSC Danmark A/S med underleverandører og
4. e-Boks A/S med underleverandører.

Den 2. oktober 2008 besluttede indklagede at prækvalificere de 4 ovennævnte virksomheder.

Udbudsbetingelserne blev udsendt den 29. oktober 2008, og ved udløbet af fristen for afgivelse af tilbud den 16. december 2008 havde CSC Danmark A/S og e-Boks A/S (herefter benævnt e-Boks) afgivet tilbud. Capgemini

Danmark A/S afgav ikke tilbud, medens klageren meddelte, at man ikke selvstændigt ville afgive tilbud på DKAL, men kun i samarbejde med CSC Danmark A/S. I tilbuddet fra CSC Danmark A/S var klageren anført som underleverandør.

Indklagede fandt efter sin gennemgang af tilbuddene fra CSC Danmark A/S og e-Boks, at begge tilbud var ukonditionsmæssige. Indklagede meddelte tilbudsgiverne dette i en skrivelse af 29. december 2008 og oplyste videre, at man overvejede, om der skulle iværksættes nyt udbud, eller om kunne indledes udbud med forhandling efter udbudsdirektivets artikel 30.

Ved en e-mail af 14. januar 2009 meddelte indklagede, at indklagede havde besluttet at indlede udbud efter forhandling uden forudgående udbudsbekendtgørelse med CSC Danmark A/S og e-Boks. Udbudsmateriale blev herefter udsendt den 26. januar 2009.

Udbuddet med forhandling blev fordelt på 2 forhandlingsrunder med 5 forhandlingsmøder med hver tilbudsgiver. Efter den første forhandlingsrunde afgav begge tilbudsgivere et foreløbigt tilbud. Efter afslutningen af den anden forhandlingsrunde modtog indklagede den 1. maj 2009 endelige tilbud fra tilbudsgiverne.

e-Boks havde vedlagt et bilag 8 til kontrakten i en tidligere gældende version. Dette blev berigtiget således, at indklagede den 4. maj 2009 modtog det rette bilag. Indklagede anså tilbuddet fra e-Boks for rettidigt modtaget.

Ved skrivelse af 19. maj 2009 meddelte indklagede tilbudsgiverne, at man anså tilbuddet fra e-Boks som det økonomisk mest fordelagtige, og at indklagede derfor havde besluttet at indgå kontrakt med e-Boks.

Den 17. november 2009 indgav klageren klage til Klagenævnet for Udbud over indklagede. Klagen har været behandlet på et møde den 29. juni 2010.

Klageren har nedlagt følgende påstande:

Påstand 1

Klagenævnet skal konstatere, at indklagede har handlet i strid med udbudsdirektivet, herunder ligebehandlingsprincippet i udbudsdirektivets artikel 2, ved at tage tilbuddet fra e-Boks i betragtning og ved at indgå kontrakt med

e-Boks på baggrund af dette tilbud, uagtet at tilbuddet indeholdt ændringer til udbudsmaterialets materielle mindstekrav.

Påstand 2

Klagenævnet skal konstatere, at indklagede har handlet i strid med udbudsdirektivet, herunder ligebehandlingsprincippet i direktivets artikel 2, ved at tage tilbuddet fra e-Boks i betragtning og ved at indgå kontrakt med eBoks A/S på baggrund af dette tilbud, uagtet at tilbuddet ikke opfyldte udbudsmaterialets formelle mindstekrav til tilbudsudformning og dermed ikke var konditionsmæssigt.

Påstand 3

Klagenævnet skal konstatere, at indklagede har handlet i strid med udbudsdirektivet herunder gennemsigtighedsprincippet og ligebehandlingsprincippet i direktivets artikel 2, ved ikke at have gennemført en objektiv og transparent evaluering af de indkomne tilbud i overensstemmelse med de i udbudsbetingelserne fastsatte delkriterier samt den angivne vægtning af delkriterierne.

Påstand 4

Klagenævnet skal konstatere, at indklagede har handlet i strid med det udbudsretlige ligebehandlingsprincip samt udbudsdirektivets artikel 2 ved at lade e-Boks aflevere nyt vederlagsbilag (Bilag 8) til tilbuddet 3 dage efter udløbet af tilbudsfristen, samt ved at foretage evaluering af dette bilag som en del af e-Boks' tilbud.

Påstand 5

Klagenævnet skal konstatere, at indklagede har handlet i strid med de udbudsretlige principper om gennemsigtighed og ligebehandling ved (a) at anvende et udbudsmateriale, herunder kravspecifikation og evalueringsmodel, der ikke er tilstrækkelig klar og præcis, og ved (b) at give e-Boks mulighed for at ændre og præcisere forhold, som blev bragt op under forhandlingsmøderne uden at give klageren samme mulighed.

Påstand 6

Klagenævnet skal annullere indklagedes beslutning af 19. maj 2009 om at indgå kontrakt med e-Boks vedrørende aftale om Digital Kommunikations- og arkivløsning (DKAL).

Klageren har tilkendegivet senere at ville nedlægge påstand om erstatning.

Indklagede har nedlagt påstand om, at klagen ikke tages til følge.

I udbudsbetingelserne, der blev udsendt den 26. januar 2009 er bl.a. anført følgende:

»...

2. Udbudsmaterialets bestanddele

Ved nærværende udbudsbetingelser indledes et udbud med forhandling i henhold til artikel 30, stk. 1, litra a i udbudsdirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2004/18/EF af 31. marts 2004). Udbuddet gennemføres i forlængelse af det begrænsede udbud i henhold til udbudsbekendtgørelse nr. 2008/S 161-219740 (herefter benævnt "(det) begrænsede udbud"). Udbuddet gennemføres uden offentliggørelse af ny udbudsbekendtgørelse, jf. udbudsdirektivets artikel 30, stk. 1, litra a, 2. afsnit, idet samtlige tilbudsgivere, der afgav tilbud i det begrænsede udbud, som var i overensstemmelse med udbudsprocedurens formelle krav, inviteres til at deltage i udbud med forhandling.

...

3. Tildelingskriterier

Tildelingskriterierne er uændrede i forhold til de under det begrænsede tilbud angivne.

Tildeling af kontrakt vil således ske på grundlag af tildelingskriteriet "det økonomisk mest fordelagtige tilbud" og Økonomitstyrelsen vil den forbindelse lægge følgende 3 underkriterier til grund:

1) Tidsplan og leveringssikkerhed (30-35%)

bedømt på grundlag af følgende elementer:

- Tilbudsgivers hovedtidsplan, idet det vurderes, om den indeholder et detaljeret og veldefineret forløb for etableringsperiode, pilotdrift og driftsperiode. Ved vurderingen lægges endvidere vægt på datoen for den tilbudte overtagelsesdag, idet en tidlig overtagelsesdag vil blive bedømt positivt.
- Tilbudsgivers redegørelse for, hvorledes det konkrete antal medarbejdere, der allokeres til udførelse af kontrakten, ved deres profiler/kompetencer vil kunne bidrage til korrekt opfyldelse af kontraktens krav, herunder særligt for så vidt angår styringen af projektet frem til overtagelsesdagen, udvikling/etablering af den

tilbudte løsning og sikring af, at løsningen stilles til rådighed for myndigheder og slutbrugere inden for de tilbudte tidsfrister.

- Karakteren og omfanget af tilbudsgiverens eventuelle forbehold over for krav til samarbejde, jf. bilag 4.
- Karakteren og omfanget af tilbudsgiverens eventuelle forbehold over for ordningen for deponering, jf. bilag 13.
- Karakteren og omfanget af tilbudsgiverens eventuelle forbehold over for kravene til ydelser ved ophør, jf. bilag 15.
- Tilbudsgivers redegørelse for, hvorledes den tilbudte løsning vil kunne skaleres i relation til antallet af slutbrugere.
- Karakteren og omfanget af tilbudsgivers eventuelle forbehold over for kravene i bilag 6 til, hvor mange myndigheder, der kan tilsluttes til løsningen pr. måned.
- Karakteren og omfanget af tilbudsgivers eventuelle forbehold over for bodsstørrelser, erstatningsmaksimeringer samt de dele af hovedkontraktens ophævelsesbestemmelser, som ikke er ufravigelige mindstekrav.
- I hvilken udstrækning den tilbudte løsning er baseret på DS 484:2005 eller tilsvarende (for så vidt angår de dele af standarden, der ikke er ufravigelige mindstekrav).
- Karakteren og omfanget af det tilbudte katastrofeberedskab (bilag 9).
- Karakteren og omfanget af tilbudsgiverens eventuelle forbehold for rammer for udrulning i bilag 21.

2) Økonomi (35-40%)

I vurderingen af økonomi indgår den opgjorte samlede kontraktsum for kontraktperioden, inkl. optioner, således som dette beløb opgøres i bilag 8 A: I) Optionerne indgår heri med en vægtning som angivet i bilag 8 A, II) Den samlede kontraktsum opgøres i øvrigt på baggrund af de skønnede mængder, der er indeholdt i bilag 8 A.

Det skal fremhæves at såvel vægtninger som skønnede mængder alene er angivet til brug for tilbudsevalueringen, og at disse derfor ikke forpligter ordregiver eller myndigheder til at aftage bestemte mængder fra den tilbudsgiver, der måtte blive tildelt ordren.

3) Kvalitet (30-35%)

bedømt på grundlag af følgende elementer:

- Den tilbudte løsnings funktionalitet, integrationer og brugervenlighed, idet der lægges vægt på omfanget og karakteren af tilbudsgivers

opfyldelse af de i bilag 2 stillede krav, som beskrevet i tilbudsgivers løsningsbeskrivelser i bilag 2 og angivet i tilbudsgivers compliance-skemaer.

- Da digital signatur/OCES er udbredt blandt myndigheder og slutbrugere, vil det indgå bedømmelsen, hvorvidt den tilbudte løsning er kompatibel hermed.
- Der lægges endvidere vægt på, hvorvidt den tilbudte løsning understøtter myndighedernes brug af den fællesoffentlige SSO/Nem-Login og SSO på virk.dk.
- Der lægges endvidere vægt på, hvorvidt den tilbudte løsning for så vidt angår virksomheders anvendelse af denne kan integreres til brugerstyring på Virk.dk (VIRK BRS).
- I hvilken udstrækning den tilbudte løsnings system-til-system snitflader understøtter let integration og dataudveksling i henhold til principperne for REST baserede web services og udveksling af data via OIOXML eller tilsvarende.
- I hvilken udstrækning den tilbudte løsning er baseret på følgende standarder for offentlige netsteder/hjemmesider og tilgængelighed eller tilsvarende: XHTML 1.0, CSS 2.0 og WCAG 1.0.
- Hvorvidt den tilbudte løsning understøtter myndighedernes dataoverførelse via Secure FTP eller tilsvarende, samt hvorvidt den tilbudte løsning understøtter dataoverførsel i form af printfiler. Endvidere indgår i vurderingen, i hvilken udstrækning myndighederne kan aflevere data til tjenesteyderen på fysiske medier mhp videresendelse via løsningen til slutbrugere.
- I hvilken udstrækning den tilbudte løsnings brugergrænseflade muliggør, at der ved hjælp af OIM (Den Offentlige IntegrationsModel) eller tilsvarende linkes til brugergrænsefladen, og/eller at brugergrænsefladen kan "frames" på andre offentlige hjemmesider, herunder portaler.
- De i bilag 17a tilbudte videreudviklingsydelsers funktionalitet, integrationer og brugervenlighed, idet der lægges vægt på omfanget og karakteren af tilbudsgivers opfyldelse af de i bilag 17a stillede krav, som beskrevet i tilbudsgivers løsningsbeskrivelser i bilag 17a og angivet i tilbudsgivers complianceskemaer.
- Omfanget og karakteren af tilbudt support i bilag 17 c
- Karakteren og omfanget af tilbudsgiverens eventuelle forbehold over for udskydelsesretten hovedkontraktens punkt 12.
- Karakteren og omfanget af den tilbudte drift, vedligeholdelse, tekniske bistand, herunder de tilbudte servicemål i bilag 6 (bortset fra servicemål for tilslutning af myndigheder pr. måned).

- Karakteren og omfanget af tilbudsgiverens eventuelle forbehold overfor kravene til konsulenttydelser i bilag 17b.
- De tilbudte informationsaktiviteter til understøtning af et hurtigt slutbrugeropslag i bilag 19.
- Karakteren og omfanget af tilbudsgivers metoder og systemer til kvalitetssikring.

Procentsatser angiver de enkelte underkriteriers vægt i tilbudsevalueringen.

Det fremhæves, at muligheden for at tage forbehold er reguleret nedenfor i punkt 11.1. Adgangen til at tage forbehold er ligeledes uændret i forhold til det begrænsede udbud.

...

11. Afgivelse af endeligt tilbud

Det endelige tilbud skal baseres på tilbudsgiverens foreløbige tilbud og det deri indeholdte løsningsforslag samt de supplerende beskrivende dokumenter, som er tilstillet tilbudsgiver jf. afsnit 2.

Det er hensigten, at tilbudsgiverens endelige tilbud er konditionsmæssig og antagelig, herunder ved at implementere eventuelle forslag, som Økonomistyrelsen måtte have fremsat over for tilbudsgiveren op imod forhandlingsfasens afslutning.

Det endelige tilbud skal være komplet, også selvom der måtte være bilag, som ikke er ændret i forhold til det oprindelige tilbud. Det skal desuden fremgå tydeligt med korrekturmarkeringer, hvilke ændringer der er foretaget i det endelige tilbud dels i forhold til det foreløbige tilbud og dels i forhold til det oprindelige tilbud, således at Økonomistyrelsen tydeligt kan skelne mellem ændringer som er foretaget i henholdsvis 1. og 2. forhandlingsrunde.

Vedlagt det endelige tilbud skal endvidere være en oversigt over samtlige krav, som er ændret i forhold til tilbudsgivers oprindelige tilbud. Oversigten skal indeholde en underskrevet erklæring fra tilbudsgiver om, at de i oversigten anførte ændringer udgør en komplet angivelse af samtlige ændringer, som tilbudsgiver har foretaget i forhold til tilbudsgivers oprindelige tilbud. I tilfælde af uoverensstemmelser mellem oversigten over tilbudsgivers ændringer i forhold til tilbudsgivers oprindelige tilbud og ordlyden af tilbudsgivers endelige tilbud, skal oversigten over ændringer i forhold til tilbudsgivers oprindelige tilbud have forrang.

Vilkårene for forbehold og mindstekrav i tilbudsgivers endelige tilbud fremgår af punkt 11.1. Punkt 11.2 vedrører alternative tilbud. Vilkårene for udformning og indlevering af det endelige tilbud fremgår af punkt 11.3.

11.1 Forbehold og mindstekrav (uændret)

Tilbudsgiver har inden for de nedenfor angivne rammer mulighed for at tage forbehold over for de enkelte krav. Muligheden for at tage forbehold for de i udbudsmaterialet angivne krav er de samme som under det begrænsede udbud angivne med de ændringer Økonomitryelsen har foretaget i udkast til hovedkontrakt og bilag i forhold til det begrænsede udbud fremgår af punkt 2 ovenfor.

Forbehold skal indføres som konkrete formuleringer, der indsættes med ændringsmarkeringer direkte i de konkrete krav. Det skal klart og tydeligt fremgå, hvilke formuleringer tilbudsgiver i stedet vil indgå kontrakt på.

Udbudsmaterialet indeholder en række mindstekrav. Et mindstekrav er et krav, som ubetinget skal opfyldes/overholdes, idet fravigelser fra kravet ikke accepteres. Der kan med andre ord ikke tages forbehold over for krav, der er gjort til mindstekrav.

Tilbud, der ikke overholder samtlige mindstekrav (såkaldte ukonditionsmæssige tilbud), vil således ikke blive taget i betragtning.

I det følgende er angivet, hvorvidt krav og bestemmelser er mindstekrav, eller om tilbudsgiveren kan tage forbehold.

Ad udkast til hovedkontrakt

Tilbudsgiveren kan tage forbehold over for nedenstående bestemmelser i udkastet til hovedkontrakt, som nærmere angivet:

I punkt 6.1 (drift, vedligeholdelse og teknisk bistand - generelt): Der kan tages forbehold over for 11. Afsnit (sidste afsnit i pkt. 6.1) fra »Tjenesteyder skal som en del af sin vedligeholdelse ...« til og med »bilag 2 anførte standarder skal ske som videreudviklingsydelser, jf. pkt. 9.«

I punkt 12 (leveringstid) kan tages forbehold for 3. til og med 6. afsnit om kundens ret til udskydelse af frister i hovedtidsplanen.

I punkt 21.2 (bod kvalificerede fejl) kan tages forbehold for »kr. 5.000,-« og »kr. 150.000.-«.

I punkt 21.6 (ophævelse) kan i tredje afsnit 1. bullet tages forbehold for »96%«. I 2. bullet kan tages forbehold for »98%«. I 3. bullet kan tages forbehold for »30 dage«. Der kan desuden tages forbehold for hele 4. bullet om tab af data.

I punkt 22.3.1 (bod for overskridelse af frist for overtagelsesprøve) kan i første afsnit tages forbehold for beløbene »kr. 20.000,-«, »kr. 25.000,-«. I andet afsnit kan tages forbehold for »kr. 1.000.000,-«.

I punkt 22.3.3 (bod for overskridelse af frist for videreudvikling eller support) kan tages forbehold for »10 arbejdsdage«, »30 dage« samt »kr. 5.000,-«.

I punkt 23 (Tjenesteyders erstatningspligt) kan i 6. afsnit tages forbehold for »kr. 5.000.000,-«. I 7. afsnit kan tages forbehold for »kr. 15.000.000,-«.

Herudover er bestemmelserne i udkastet til hovedkontrakt mindstekrav, som tilbudsgiveren ikke kan tage forbehold over for.

Udkast til bilag 1-22

I hvert bilag er det direkte angivet, hvorvidt kravet et mindstekrav, som tilbudsgiveren ikke kan tage forbehold over for.

Alle krav er nummereret på 5. eller 6. niveau, Mindstekrav er herudover markeret med understregning:

...

Ved udfyldelsen af complianceskemaerne skal tilbudsgiver for hvert krav angive med afkrydsning, om kravet er opfyldt eller om kravet er opfyldt med forbehold i form af ændret kravtekst eller om kravet ikke er opfyldt.

...

Såfremt et krav er opfyldt uden forbehold skal tilbudsgiver angive dette ved afkrydsning i complianceskemaet ud for det aktuelle kravnummer og »Kravet er opfyldt«.

Mindstekrav er i complianceskemaerne markeret med grå og det indskærpes, at afkrydsning disse steder forudsættes at ske i kolonnen »Kravet er opfyldt«, idet enhver anden afkrydsning vil være ukonditionsmæssig.

Såfremt tilbudsgiver tager forbehold til et krav, der ikke er et mindstekrav, indarbejdes forbeholdet direkte i kravteksten som en ændring af denne. Ændringen skal være markeret med ændringsmarkering, som tydeligt adskiller sig fra ændringer foretaget i det oprindelige såvel som det foreløbige tilbud. Der sættes her ud over kryds i complianceskemaet ud for det aktuelle kravnummer og »Kravet er opfyldt med forbehold i form af ændret kravtekst«, med ændringsmarkering ved evt. ændringer i compliance fra oprindeligt/foreløbigt tilbud til endeligt tilbud. Er fx et forbehold til et krav i det oprindelige eller foreløbige tilbud slettet af tilbudsgiver i det endelige tilbud, skal dette fremgå tydeligt af ændringsmarkeringer, både i kravtekst og complianceskema.

Såfremt tilbudsgiver vil angive at et krav ikke er opfyldt skal tilbudsgiver angive dette ved afkrydsning i complianceskemaet ud for det aktuelle kravnummer og »Kravet er ikke opfyldt«.

11.2. Alternative tilbud

Tilbudsgiveren har ikke adgang til at afgive alternativt tilbud.
...«

Tildelingskriteriet var fastsat til »det økonomisk mest fordelagtige bud«.

e-Boks' tilbud og forholdet til mindstekravene

I sit endelige tilbud anførte e-Boks tilføjelser til nogle af de stillede mindstekrav. Tilføjelserne var gjort ved formulering af 29 såkaldte »litraafsnit« i tilknytning til de mindstekrav, som tilføjelsen vedrører.

Indklagede har i et notat af 12. januar 2010 gennemgået og vurderet tilføjelserne i forhold udbudsmaterialets mindstekrav. I notatet er bl.a. anført følgende:

»...

Litraafsnittene vedrører især skelnen mellem den tilbudte DKAL-løsning og e-Boks' almindelige løsning.

I det følgende gennemgås og kommenteres e-boks' litraafsnit.

Mindstekrav 3.2.1.1.2

Mindstekravet

»Kunden og de tilsluttede myndigheder erhverver en ikke-eksklusiv tidsubegrænset brugsret til databasestrukturer i DKAL i den udstrækning dette er nødvendigt for at kunne flytte data og etablere en tilsvarende eller lignende facilitet for slutbrugere i forbindelse med kontraktophør. Tjenesteyder har ejendomsretten til DKAL.«

e-boks' litraafsnit

»3.2.1.1.2.a

Ved »databasestrukturer« forstås det format som data udleveres i ved kontraktens ophør samt ved ophør af en myndigheds-tilslutning.«

Økonomistyrelsens vurdering

Mindstekravet vedrører rettigheder til *datastrukturer* ved kontraktophør og ikke selv de data, der indgår i systemet. Spørgsmålet om data er omfattet af mindstekrav 3.7.1.1.1., hvortil der også er knyttet et litraafsnit, jf. nedenfor.

Baggrunden for mindstekravene vedrørende både datastrukturer og data er, at Økonomistyrrelsen skal være sikker på at have adgang til at kunne drive løsningen videre med en ny leverandør af en tilsvarende løsning efter evt. genudbud.

Det er Økonomistyrrelsens vurdering, at e-Boks' litraafsnit ikke er en ændring, men en præcisering af at mindstekravet vedrørende databasestrukturer.

e-Boks har mulighed for at ændre datastruktur i løbet af driftsperioden uden at kontrakten derved misligholdes, og det præciseres, at mindstekravet i 3.2.1.1.2, vedrører den databasestruktur, som data udleveres i ved kontraktens ophør eller ved ophør af en myndigheds tilslutning og ikke databasestrukturer, som måtte have været anvendt i driftsperioden.

At kravet også vedrører tilfælde, hvor en enkelt myndigheds tilslutning ophører, følger af bilag 14. e-Boks' formulering er således heller ikke på dette punkt en ændring af mindstekravet.

Mindstekrav 3.7.1.1.1.

Mindstekravet

»Data, der er genereret som led i kontraktens udførelse, herunder data, der er genereret i DKAL enten ved tjenesteyders, tilsluttede myndighe-

ders eller slutbrugeres transaktioner, er omfattet af kundens og tilsluttede myndigheders rettigheder til data, herunder:

1. Slutbrugeres tilmeldingsprofiler som beskrevet i bilag 2
2. Slutbrugernes samtykke til vilkår for anvendelse af DKAL til digital kommunikation med offentlige myndigheder som beskrevet i bilag 22
3. Myndighedsprofiler som beskrevet i bilag 2
4. Slutbrugeres kladder, up-loadet materiale, modtagne og afsendte dokumenter og meddelelser samt modtagne servicebeskeder, der ikke er slettet af slutbruger.
5. Transaktionslogs om myndigheders og slutbrugeres anvendelse af løsningen
6. Slutbrugeres mappestruktur
7. Slutbrugeres roller og delegerede rettigheder

e-boks' litraafsnit

»3.7.1.1.1.a

Kunden og tilsluttede myndigheders rettigheder til kladder og up-loadet materiale består i, at Tjenesteyder stiller en facilitet til rådighed, så slutbruger selv kan overføre kladder og up-loadet materiale til en anden løsning. Dette gælder også efter kontraktens ophør.

3.7.1.1.1.b.

Kundens og tilsluttede myndigheders rettighed til transaktionslogs består udelukkende i, at Tjenesteyder stiller relevante udtræk fra transaktionslogs til rådighed i tilfælde af tvist. Dette gælder også efter kontraktens ophør.

3.7.1.1.1.c

Kunden og de tilsluttede myndigheders rettigheder til slutbrugernes mappestruktur omfatter alene mapper som indeholder dokumenter, der er leveret under denne kontrakt eller afsendte dokumenter til myndigheder.

3.7.1.1.1.d

Kunden og tilsluttede myndigheders rettigheder til slutbrugernes delegerede rettigheder omfatter alene delegerede rettigheder mellem slutbrugere, hvor både adgangsgiver og adgangsmodtager har godkendt DKAL-vilkår

3.7.1.1.1 e

Kundens rettigheder til slutbrugers afsendte dokumenter og meddelelser omfatter alene meddelelser afsendt til offentlige myndigheder. Tilsvarende omfatter tilsluttede myndigheders rettigheder til slutbrugers afsendte dokumenter og meddelelser alene meddelelser afsendt til den pågældende myndighed.«

Økonomistyrelsens vurdering

Mindstekravet skal som nævnt ovenfor ses i sammenhæng med mindstekrav 3.2.1.1.2. om datastrukturer.

Mindstekravet fastsætter, hvilke data der er omfattet af de rettigheder, fx adgang til flytning af data til en anden løsning, som myndigheder og slutbrugere har rettigheder over i medfør af andre krav.

Det er nødvendigt, at rettigheder til data sikres - og som forudsætning herfor at det fastlægges, hvad der betragtes som data - idet e-Boks har ejendomsretten til selve DKAL-løsningen, mens Økonomistyrelsen og tilsluttede myndigheder alene erhverver en ikke-eksklusiv tidsbegrænset brugsret til DKAL-løsningen.

Ad afsnit 3.7.1.1.1.a.

Økonomistyrelsens rettigheder vedrørende kladder og up-loadet materiale har til formål at sikre, at det pågældende materiale kan flyttes. Det fremgår ikke af mindstekravet, hvorledes data skal flyttes.

Rettigheden til materialet berøres ikke af e-Boks' formulering, men det præciseres, at flytning af data skal udføres af slutbruger selv.

Ad afsnit 3.7.1.1.1.b.

Adgang til loggede oplysninger om transaktioner er alene relevant i tilfælde af tvist mellem Økonomistyrelsen, tjenesteyder, tilsluttede myndigheder og slutbrugere.

Tjenesteyder har en eksisterende løsning ved siden af DKAL-kontrakten. Slutbrugernes log in og handlinger samles i én log, uanset at de både kan vedrøre DKAL-delen og den øvrige del af løsningen. Litraafsnittet indebærer, at retten til transaktionslogs alene vedrører logninger vedrørende den DKAL-delen af løsningen.

Rettigheden til materialet berøres ikke af e-Boks' formulering, men det præciseres, at relevante udtræk stilles til rådighed.

Økonomistyrelsen finder på den baggrund, at e-Boks' formulering ikke er en afvigelse fra mindstekravet.

Ad afsnit 3.7.1.1.1.c:

Det er Økonomistyrelsens vurdering, at mindstekravet i sagens natur alene angår mapper, der vedrører DKAL-delen af systemet, og dermed ikke angår dokumenter, der ikke er omfattet af DKAL-kontrakten, dvs. mapper med dokumenter, der er leveret udenfor kontrakten eller sendt til modtagere uden for kontrakten.

e-Boks' formulering indebærer, at retten til slutbrugernes mappestrukturer alene omfatter mapper, som indeholder dokumenter, der er leveret under DKAL-kontrakten eller afsendte dokumenter til myndigheder, der er omfattet af kontrakten.

Økonomistyrelsen finder på den baggrund, at e-Boks' formulering ikke er en afvigelse fra mindstekravet.

Ad afsnit 3.7.1.1.1.d:

Vurderingen er den samme som i den umiddelbart foranstående - nemlig at mindstekravet ikke kan vedrøre noget, der ikke har med DKAL at gøre, og at e-Boks' formulering derfor ikke er en afvigelse fra mindstekravet.

Ad afsnit 3.7.1.1.1.e

Vurderingen er den samme som i den umiddelbart foranstående - nemlig at mindstekravet ikke kan vedrøre noget, der ikke har med DKAL at gøre, og at e-Boks' formulering derfor ikke er en afvigelse fra mindstekravet.

Mindstekrav 3.9.1.1.1

Mindstekravet

»I tilslutningsaftalens løbetid er en tilsluttet myndighed berettiget til på månedsbasis at få udleveret dataudtræk med henblik på, at myndigheden i statistisk øjemed kan opbygge og vedligeholde viden om slutbrugere, der har valgt at kommunikere digitalt med den pågældende myndighed samt viden om transaktioner mellem myndigheden og slutbrugere, der har valgt at kommunikere digitalt med den pågældende myndighed.«

e-boks' litraafsnit

»3.9.1.1.1.a.

Dataudtræk foretages i henhold til Bilag 2, 2A.8.3.1.8.«

Økonomistyrelsens vurdering

Mindstekravet skal sikre, at myndighederne får mulighed for på statistisk basis at følge udviklingen i deres digitale kommunikation med borgere og virksomheder

Mindstekravet fastsætter ikke, hvilke data myndighederne kan kræve udleveret fra e-Boks.

I løsningsbeskrivelsen i bilag 2, afsnit 2A.8.3.1.8, er det angivet, hvilke data der er til rådighed i løsningen.

Bilag 2, afsnit 2A.8.3.1.8 har følgende ordlyd:

»Myndighedens DKAL-administrator har efter log-on til administrationsportalen adgang til at trække ledelsesinformation. Oplysningerne omfatter statistik i relation til den enkelte myndighed, som f.eks.

- Total antal tilmeldinger
- Tilvækst i antal tilmeldinger i perioden
- Tilmeldingstyper
- Opgørelse over afsendt materiale
- Opgørelse over modtaget post
- Fordeling på kanalerne sikker boks, e-mail og SMS

...«

e-Boks' formulering er blot en henvisning til løsningsbeskrivelsens fastlæggelse af, hvilke data der er til rådighed i løsningen og derfor skal være omfattet af de dataudtræk, som myndighederne er berettiget til at få. Der er således ikke tale om en indskrænkning af de omfattede data, og e-Boks' formulering er derfor ikke en afvigelse fra mindstekravet.

Mindstekrav 3.10.1.1.1.

Mindstekravet:

»I kontraktperioden er tjenesteyder alene berettiget til at behandle de i punkt 3.7.1.1.1 nævnte data i den udstrækning dette er nødvendigt for den korrekte opfyldelse af kontrakten. Tjenesteyders råderet skal udøves i overensstemmelse med persondatalovgivningens bestemmelser.«

e-Boks' litraafsnit

»3.10.1.1.1.a

Tjenesteyder kan efter indhentning af særskilt samtykke hos slutbruger til kopiering af de slutbruger tilhørende data genereret under Tjenesteyders kontrakt med kunden, indgå aftale med slutbruger om dennes anvendelse af Tjenesteyders løsning på vilkår, der fastlægger slutbrugers anvendelse af Tjenesteyders løsning udenfor denne kontrakt.«

Økonomistyrelsens vurdering

Økonomistyrelsen er meget opmærksom på, at gældende lovgivning, herunder persondataloven, overholdes. Mindstekravet skal ses i sammenhæng hermed, og styrelsen har med kravet villet sikre, at tjenesteyders behandling af data indskrænkes til den behandling, der er nødvendig for at kunne opfylde kontrakten.

e-Boks' formulering vedrører alene behandling af oplysninger med slutbrugers samtykke uden for kontrakten.

Der henvises i øvrigt til Økonomistyrelsens svar på spørgsmål nr. 42 i oversigt over spørgsmål/svar i forbindelse med afgivelse af oprindeligt tilbud. Her oplyser Økonomistyrelsen følgende:

»Forudsat at tjenesteyder har indhentet særskilt samtykke fra slutbruger om kopiering af data, og forudsat at brugen af data omhandler en mellem slutbruger og tjenesteyder aftalt ydelse udenfor kontrakten, og forudsat at de kopierede data tilhører slutbruger, hvorved forudsættes at kopi af data vedrører slutbrugers modtagne dokumenter/meddelelser, kopi af slutbrugers afsendte dokumenter/meddelelser og/eller, slutbrugers arkiverede/uploadede dokumenter/meddelelser, kan tjenesteyder og slutbruger indgå aftale om slutbrugers brug af tjenesteyders løsning udenfor den mellem tjenesteyder og Økonomistyrelsen indgåede kontrakt«

Økonomistyrelsen vurderer derfor, at der ikke er tale om en afvigelse fra mindstekravet.

Mindstekrav 3.14.1.1.2.

Mindstekravet

»Tjenesteyder skal udlevere kopi af data som omtalt i punkt 3.7.1.1.1 og punkt 3.12.1.1.1 til Kunden og/eller myndighederne det antal gange kunden og/eller myndigheden anmoder herom med henblik på, at kunden og/eller myndigheden betrygges i, at data er læsbare og anvendelige med henblik på at sikre fortsat tilrådighedsstillelse af en tilsvarende eller lignende facilitet for slutbrugere.«

e-Boks' litraafsnit

»3.14.1.1.2.a

Udlevering af kopi af data, kan alene ske ved kontraktens ophør samt ved ophør af en myndigheds-tilslutning.«

Økonomistyrelsens vurdering

Krav 3.14.1.1.2 er et krav under afsnit 3.14 Udlevering af kopi af data til kunden og/eller en myndighed ved kontraktens ophør samt ved ophør af en myndigheds tilslutning.

Økonomistyrelsen har med mindstekravet villet sikre, at tjenesteyder har pligt til at udlevere data det antal gange, der skal til for at sikre at data modtages på en måde så de reelt kan anvendes af Økonomistyrelsen og de tilknyttede myndigheder.

Udlevering er kun relevant ved kontraktens ophør eller ved ophør af en myndigheds tilslutning, idet det alene er i disse situationer, Økonomi-

styrelsen og de tilsluttede myndigheder har behov for, at løsningen er til rådighed i et andet regi end tjenesteyders.

Økonomistyrelsen vurderer på den baggrund, at e-Boks' formulering ikke er en afvigelse fra mindstekravet.

Mindstekrav 5.2.1.1.1

Mindstekravet

»Oplysning om tjenesteyders til enhver tid gældende dimensionering af miljøerne inkl. forudsætninger og betingelser skal udleveres til Kunden på Kundens anfordring.«

e-boks' litraafsnit

»5.2.1.1.1.a

Ved enhver tid skal forstås, at kunden ved svartidsproblemer, kapacitetsproblemer eller lign, hvor kunden har begrundet mistanke om, at årsagen til problemerne kan ligge i tjenesteyders driftsmiljø, kan få adgang til oplysninger om dimensionering af miljøerne inkl. forudsætninger og betingelser som nævnt i 5.2.1.1.1. Oplysningerne må alene anvendes til analyse forhold i forbindelse med svartidsproblemer, kapacitetsproblemer eller lign.«

Økonomistyrelsens vurdering

Mindstekravet vedrører mulighed for Økonomistyrelsens uhindrede adgang til få oplysninger om miljøernes dimensionering. Det er alene relevant at have adgang til disse oplysninger i en kritisk driftssituation. Hensigten med kravet har kun været, at oplysningerne skulle udleveres og anvendes i disse kritiske driftssituationer og ikke, at Økonomistyrelsen skulle kunne kræve og anvende oplysningerne arbitrært.

Økonomistyrelsen vurderer på den baggrund, at e-Boks' formulering ikke er en afvigelse fra mindstekravet.

Mindstekrav 7.2.3.1.9.

Mindstekravet

»Kundens, myndighedernes og slutbrugernes data anses for flytbare når følgende er opfyldt:

- når data er dokumenterede således at de til enhver tid kan flyttes til kunden og/eller en ny leverandør og således at de kan indgå i et eller flere andre systemer eller DKAL selv.
- dokumentationen skal være fuldstændig og skal forståelig for kunden og/eller tredjepart, der skal kontrollere og/eller anvende dokumentationen. Kunden og/eller tredjepart der skal kunne kontrol-

lere og/eller anvende dokumentationen skal have kvalifikationer, som sædvanligvis må forventes ved en opgave af den pågældende art.

- alle dataentiteter, datatyper og deres indbyrdes sammenhænge skal være 100% dokumenterede og dokumentationen foreligger i en opdateret udgave, der svarer til den version/release af DKAL, der anvendes i driftsmiljøerne.
- der skal være en oversigt over hvilke dokumenttyper, der er indeholdt i DKAL., samt det skal være beskrevet hvilke værktøjer/applikationer, der anvendes til at vise/ forarbejde de forskellige dokumenttyper.
- egenudviklet og/eller tredjepartsprogrammel, der forarbejder data inden præsentationen/videresendelse skal være dokumenteret
- datas fysiske placering skal være klart afgrænset og skal være dokumenteret
- de af tjenesteyder benyttede teknologier og systemer til opbevaring, lagring og håndtering af data, skal være dokumenterede. F.eks. skal databaser, programmel, batchjobs, metoder til overvågning af data og/eller metoder og procedurer for håndtering af data være dokumenterede.
- Tjenesteyder skal have dokumenteret de dataformater der anvendes i forbindelse med flytning af data.
- Tjenesteyder skal have dokumentere hvorledes data kan trækkes ud af tjenesteyders backup således at kunden og/eller tredjemand kan lægge data ind DKAL og/eller et andet system
- visningssoftware skal være almindeligt udbredt software således at kunden, myndighederne er sikre på at dokumenterne kan vises i en ny løsning.
- for dokumenttyper for hvilke der ikke længere kan anskaffes kommercielt tilgængeligt visnings- og/eller forarbejdningsprogrammel skal tjenesteyder have foretaget konvertering af dokumenterne til et andet udbredt læsbart/ forarbejdbart format.
- data skal kunne afleveres med fuld reference til såvel afsender og modtager
- data skal kunne flyttes til en kopi af DKAL og/eller et eller flere andre systemer.«

e-Boks' litraafsnit

»7.2.3.1.9 a

Ved »dokumentation der leveres« forstås alene dokumentation, som defineret i bilag 12 og 12A.

7.2.3.1.9.b

Ved »visningssoftware« forstås alene software til visning af dokumenter leveret af offentlige myndigheder og ikke software til visning af dokumenter up-loadet af brugerne, herunder up-loadede dokumenter, som en bruger har vedlagt i en afsendt meddelelse.«

Økonomistyrelsens vurdering

Økonomistyrelsen har i kravet opstillet de kriterier der skal være opfyldt for, at Økonomistyrelsen anser data for flytbare, således at data kan indgå i andre systemer end DKAL selv.

Ad 7.2.3.1.9.a

Litraafsnittet fastslår, at den dokumentation, der skal foreligge for at anse data for flytbare, er identisk med den dokumentation, der fremgår af dokumentationsbilaget, bilag 12, og at Økonomistyrelsen ikke kan kræve dokumentation ud over den i bilag 12 anførte.

Bilag 12, at bilaget indeholder såvel kundens som tilbudsgiverens beskrivelse af, hvordan de kontraktuelle dokumentationskrav opfyldes.

Litraafsnittet er derfor ikke en afvigelse fra mindstekravet.

Ad 7.2.3.1.9.b

e-Boks' formulering præciserer, at visningssoftware ikke henføres til al den tredjepartssoftware som potentielt kan anvendes, når slutbruger ønsker at afvikle filer, som slutbruger selv har uploadet.

Mindstekravet angår i sagens natur alene visning af dokumenter, som leveres af de offentlige myndigheder, som er omfattet af DKAL og ikke visning af dokumenter med filtyper, som ikke anvendes i den forbindelse.

Litraafsnittet er derfor ikke en afvigelse fra mindstekravet.

Mindstekrav 8.6.1.1.5.

Mindstekravet

»For alle typer forsendelser gælder, at såfremt samme meddelelse og/eller service besked, der er helt ens i alle forhold, distribueres til flere slutbrugere opgøres størrelsen af forsendelsen i megabyte kun en gang, hvoraf der betales megabytevederlag. Dette kan eksempelvis være gældende for en vejledning som sendes som bilag til et andet dokument og hvor vejledningen er helt ens i alle forhold.«

e-Boks' litraafsnit

»8.6.1.1.5.a

Ovenstående forudsætter at myndigheden angiver, at der er tale om helt ens filer i alle forhold.«

Økonomistyrelsens vurdering

Økonomistyrelsen har stillet dette krav for at sikre, at der kun skal betales megabytevederlag en gang ved udsendelse af enslydende beskeder for at holde myndigheders transaktionsomkostninger nede.

Der er ikke i mindstekravet udtrykkeligt taget stilling til, hvem det påhviler at undersøge/gøre opmærksom på, at der er tale om enslydende beskeder.

Litraafsnittet er derfor ikke en afvigelse fra mindstekravet.

Mindstekrav 9.14.1.1.1.*Mindstekravet*

»Tjenesteyder skal etablere en beredskabsplan/katastrofeplan med det formål at modvirke afbrydelser i DKALs drift, beskytte informationsaktiver og sikre fuld reetablering inden for 24 timer på en sekundær lokation i en afstand på minimum 1 km fra den primære lokation.

e-Boks' litraafsnit

»9.14.1.1.1.a.

Tjenesteyder har etableret en sekundær lokation [mindre end 1 km] fra den primære lokation. Ved fejl i den primære lokation benyttes den sekundære lokation. Såfremt både den primære og sekundære lokation sættes ud af drift, har Tjenesteyder en tertiær lokation, der ligger over 1 km. fra den primære lokation. Der er redundant fremføring til alle lokationer. Ved en katastrofe, der berører både den primære og sekundære lokation, vil der blive etableret fuldt it-miljø på den tertiære lokation indenfor 24 timer.«

Økonomistyrelsens vurdering

Mindstekravet indebærer, at tjenesteyder skal etablere en katastrofeplan/beredskabsplan, der skal tjene nærmere angivne formål. Litraafsnittet ændrer ikke ved e-Boks' opfyldelse af kravet.

Det er Økonomistyrelsens vurdering, at det er uden betydning, at der eksisterer flere lokationer ud over den primære, så længe planen opfylder de stillede mindstekrav.

Mindstekrav 9.14.1.1.2

Mindstekravet

»Katastrofeplanen/beredskabsplanen skal afprøves en gang årligt af tjenesteyder med Kundens deltagelse med henblik på at afprøve at den fungerer samt at vurdere, om der er behov for ændring af planen. Såfremt planen ikke fungerer, vil det være at betragte som en A-Kritisk (Global fejl) og skal håndteres som en sådan.«

e-Boks' litraafsnit

»9.14.1.1.2.a

Ved afprøvning af katastrofeplan/beredskabsplan afprøves alene flytning til sekundær lokation.«

Økonomistyrelsens vurdering

Mindstekravet indebærer, at der årligt skal gennemføres en afprøvning af katastrofeplanen/beredskabsplanen med henblik på at afprøve, at den fungerer, og med henblik på at vurdere, om der er behov for ændring af planen.

e-Boks' formulering berører ikke mindstekravets passus om adgang for Økonomistyrelsen til at være til stede under afprøvningen.

Der er i mindstekravet ikke indeholdt krav til hvordan planen afprøves, men kun til at planen afprøves.

Økonomistyrelsen finder derfor, at der ikke er tale om en afvigelse fra mindstekravet.

Mindstekrav 10.9.3.3.3

Mindstekravet

»Belastningstesten skal udføres i driftsmiljøet.«

e-Boks' litraafsnit

»10.9.3.3.3.a

Ved driftsmiljøet forstås i denne sammenhæng et tro kopi af driftsmiljøet for DKAL.«

Økonomistyrelsens vurdering

Økonomistyrelsen har stillet dette krav som mindstekrav for at få udført en realistisk belastningstest.

Tjenesteyders eksisterende løsning har mange brugere. Belastningstesten i det eksisterende driftsmiljø indebærer risiko for, at et nedbrud

som følge af belastningstesten vil ødelægge adgangen for de eksisterende brugere.

Økonomistyrelsen vurderer, at målet med belastningstesten fuldt ud kan opfyldes i en kopi af driftsmiljøet med en simuleret belastning. Økonomistyrelsen finder på den baggrund, at der ikke er tale om en afvigelse fra mindstekravet.

Mindstekrav 12.4.1.1.1

Mindstekravet

»Følgende typer af dokumentation skal leveres. Dokumentation skal opfylde det angivne formål og kunne opfylde det angivne kvalitetskrav

Dokumentnavn	Formål og indhold	Kvalitetskrav
System til system snitflade dokumentation	Dokumentationen skal fyldestgørende beskrive, system til system-snitfladerne.	Skal kunne anvendes af Kunden eller af Kunden bemyndiget 3. mand, f.eks. slutbrugeres/myndighedernes eksterne konsulenter til at foretage integrationen mellem DKAL og myndighedssystemerne, samt til at etablere tilsvarende snitflader hos en evt. ny tjenesteyder og eller hos Kunden. Kriterierne for hvornår dokumentationen er tilstrækkeligt er anført i bilag 7, krav 7.2.3.1.10.
Fejlrettelser	Dokumentation af de fejl, der er blevet rettet, hvordan de er rettet (evt. hvordan der er omgået) og hvilke konsekvenser fej-	Skal kunne anvendes af 1. & 2. level support som værktøj til fejldiagnosticering

	rettelserne har eller kan få for brugen af DKAL	
Dokumentation af data	Data skal være dokumenterede således at de til enhver tid kan flyttes til Kunden og/eller en ny leverandør og således at de kan indgå i et eller flere andre systemer eller DKAL selv.	Kriterierne for hvornår dokumentationen er tilstrækkelig er anført i bilag 7, krav 7.2.3.1.9.
Driftshåndbog	Oversigt og tidspunkt for alle kørsler, som vedrører systemet. En oversigt over Tjenesteyders plan for drift Aktuel liste over de personer som kan kontaktes, hvis der er problemer i driften. For hver person skal det angives, i hvilke tilfælde de skal kontaktes, hvordan de kontaktes, og hvad det koster	Driftsplanen skal kunne give Kunden fuld indsigt i driften af DKAL, herunder driftsorganisationen.
Brugervejledning(er)	Vejledning(er), der beskriver hvordan systemet bruges og hvordan man gennemfører alle processer i systemet. Brugervejledningen skal evt. sammen med skærmhjælp guide brugerne igennem DKAL.	Brugervejledning(erne) skal kunne anvendes af slutbrugere og superbrugere, herunder systemadministratorer, til at anvende og optimere deres anvendelse af DKAL

	Kan eventuelt være opdelt på moduler, sværhedsgrader, brugere mv.	
Kom-godt-i-gang brugervejledning	How-to manual, der beskriver de mest anvendte processer og flows	Brugere herunder nybegyndere og andre brugere, der kun har sporadisk berøring med DKAL, skal kunne tilgå DKAL, vha. vejledningen
Opsætnings- og Konfigurationsvejledninger	Tjenesteyder skal kunne levere detaljeret dokumentation af hele DKAL's opsætning og konfiguration, inkl. de valg, slutbrugerne og myndighederne har truffet. jf. bilag 2. Dokumentationen skal være udformet, således at opsætnings- og trimningsmuligheder er dokumenteret fuldt ud	Slutbrugere, myndigheder og kunden og/eller deres evt. 3. mænd, skal kunne foretage opsætning og konfiguration af DKAL

e-boks' litraafsnit

»12.4.1.1.1.a

Dokumentation vedrørende fejlrettelser gælder alene for fejlkategoriernes A-C jf. bilag 6.

12.4.1.1.1.b

Ved opsætning og konfiguration samt medfølgende dokumentation forstås alene opsætning, konfiguration og medfølgende dokumentation vedr. administrationsmodulet.

12.4.1.1.1.c

Dokumentationen af data, som er anført i krav 12.4.1.1.1 vedrører data i udvekslingsformatet. Kriterierne for hvornår dokumentationen, der leveres vedrørende data i udvekslingsformatet, er tilstrækkelige, er anført i Bilag 7, krav 7.2.3.1.9 nærmere bestemt følgende dots: 1,2,3,4,5,8, 12 og 13. Øvrige dots vil alene blive gjort gældende i forbindelse med audits.«

Økonomistyrelses vurdering

Økonomistyrelsen sikrer sig med kravet, at de anførte dokumentationstyper som minimum skal leveres af tjenesteyder med henblik på, at et leverandørskifte er reelt muligt at gennemføre, herunder at det sikres, at myndigheder, slutbrugere og myndigheders leverandører får nogle brugbare værktøjer alt med henblik på, at løsningen reelt kan videreføres efter genudbud.

Ad 12.4.1.1.1.a

Fejl kategoriseres ifølge kontrakten i kategorierne A-F.

Økonomistyrelsen vurderer, at litraafsnittet er udtryk for en rimelig præcisering idet fejlkategoriene D,E og F alene vedrører fejl, der i det samlede billede kun har ringe betydning.

Litraafsnittet indebærer ikke, at dokumentationen ikke skal forefindes for alle kategorier af fejl, idet krav herom følger af god leverandørskik.

Økonomistyrelsen finder derfor, at der ikke er tale om en afvigelse fra mindstekravet.

Det bemærkes, at det vil efter den indgåede kontrakt med e-Boks vil være e-Boks, der skal levere 1. og 2. levelsupport, og dermed e-Boks, som skal anvende dokumentationen som værktøj til fejldiagnosticering.

Ad 12.4.1.1.1.b

Opsætning og konfiguration er kun relevant via administrationsmodulet.

Administrationsmodulet kan alene anvendes af myndigheder som afsendere samt af kunden.

En slutbrugers opsætning og konfiguration er begrænset til afkrydsning af felter som en given afsendermyndighed har opsat og kræver således ingen dokumentation.

Økonomistyrelsen finder derfor, at der ikke er tale om en afvigelse fra mindstekravet.

Ad 12.4.1.1.1.c

Det er kun data i det format, der vil blive anvendt til udveksling af data i forbindelse med flytning af data til en ny tjenesteyder i forbindelse med ophør af kontrakten, der er behov for dokumentation af.

Leverance af dokumentation af eksempelvis interne lagringsformater er ikke interessante for Økonomistyrelsen, da det ikke er de formater, der vil blive anvendt i forbindelse med skift af tjenesteyder.

e-Boks' formulering indebærer ikke nogen begrænsning i kravet om levering af dokumentation for så vidt angår data i udvekslingsformatet

Økonomistyrelsen finder derfor, at der ikke er tale om en afvigelse fra mindstekravet.

Mindstekrav 14.10.2.1.2

Mindstekravet

»Myndigheden erhverver en ikke-eksklusiv tidsubegrænset brugsret til databasestrukturer i DKAL i den udstrækning dette er nødvendigt for at kunne flytte data og etablere en tilsvarende eller lignende facilitet for slutbrugere.«

e-boks' litraafsnit

»14.10.2.1.1.a

Ved »databasestrukturer« forstås det format som data udleveres i ved kontraktens ophør samt ved ophør af en myndigheds-tilslutning.«

Økonomistyrelsens vurdering

Der henvises til vurderingen af mindstekrav 3.2.1.1.2. ovenfor.

Mindstekrav 14.10.6.1.1

Mindstekravet

»Data, der er genereret som led i kontraktens udførelse, herunder data, der er genereret i DKAL enten ved tjenesteyders, myndigheders eller slutbrugerens transaktioner, er omfattet af myndighedens rettigheder til data, herunder:

1. Slutbrugerens tilmeldingsprofiler som beskrevet i bilag 2
2. Slutbrugernes samtykke til vilkår for anvendelse af DKAL til digital kommunikation med offentlige myndigheder som beskrevet i bilag 22.«

e-Boks' litraaafsnit

»14.10.6.1.1.a

Ved »myndigheders transaktioner« forstås alene den pågældende myndigheds transaktioner.

14.10.6.1.1.b

Ved »slutbrugerens transaktioner« forstås alene tilmeldingsprofiler for så vidt angår tilmeldinger til den pågældende myndighed.«

Økonomistyrelsens vurdering

Mindstekravet vedrører en tilsluttet myndigheds behov for at kunne flytte data i forbindelse med denne myndigheds evt. ophør med tilslutning i kontraktperioden.

Det er en forudsætning at rettigheder hertil sikres, idet e-Boks har ejendomsretten til DKAL. Det har ikke været hensigten, at myndigheder som følge af mindstekravet skal få adgang til data vedrørende andre myndigheder.

Ad 14.10.6.1.1.a

e-Boks' formulering præciserer, at en bestemt myndigheds rettighed kun omfatter rettighed til myndighedens egne transaktioner - og ikke alle øvrige myndigheders.

Økonomistyrelsen finder derfor, at der ikke er tale om en afvigelse fra mindstekravet.

Ad 14.10.6.1.1.b

e-Boks' formulering præciserer, at en bestemt myndigheds rettighed kun omfatter rettighed til slutbrugerprofiler vedr. tilmeldinger til den pågældende myndighed og ikke slutbrugerens tilmeldinger til alle øvrige myndigheder.

Økonomistyrelsen finder derfor, at der ikke er tale om en afvigelse fra mindstekravet.

Mindstekrav 14.10.7.1.1*Mindstekravet*

»I tilslutningsaftalens løbetid er en tilsluttet myndighed berettiget til som minimum på månedsbasis at få udleveret dataudtræk med henblik på at myndigheden i statistisk øjemed kan opbygge og vedligeholde viden om slutbrugere, der har valgt at kommunikere digitalt med den pågældende myndighed samt viden om transaktioner mellem myndigheden og slutbrugere, der har valgt at kommunikere digitalt med den pågældende myndighed.«

e-boks' litraafsnit

»14.10.7.1.1.a

Ved dataudtræk forstås data som beskrevet Bilag 2, 2A.8.3.1.8.«

Økonomistyrelsens vurdering

Der henvises til vurderingen af mindstekrav 3.9.1.1.1. ovenfor.

Mindstekrav 14.11.1.1.2*Mindstekravet*

»Tjenesteyder skal udlevere kopi af data som omtalt i punkt 14.10.8.1 til myndigheden det antal gange myndigheden anmoder herom med henblik på, at myndigheden betrygges i, at data er læsbare og anvendelige med henblik på at sikre fortsat tilrådighedsstillelse af en tilsvarende eller lignende facilitet for slutbrugere.

e-Boks' litraafsnit

»14.11.1.1.2.a

Udlevering af kopi af data, kan alene ske ved kontraktens ophør samt ved ophør af en myndigheds-tilslutning.«

Økonomistyrelsens vurdering

Udlevering af data med henblik på at betrygge myndighederne i, at data kan anvendes, er kun relevant ved kontraktens ophør eller ved ophør af en myndigheds tilslutning

Økonomistyrelsen finder derfor, at der ikke er tale om en afvigelse fra mindstekravet.

Der henvises i øvrigt til vurderingen af mindstekrav 3.14.1.1.2 ovenfor.

Mindstekrav 15.2.2.1.9*Mindstekravet*

»Tjenesteyder skal bistå med teknisk viden omkring data og dataformater, samt systemer til visning/forarbejdning af de forskellige typer af data.«

e-boks' litraafsnit

»15.2.2.1.9.a

Ved »data og dataformater« som nævnt i 15.2.2.1.9 skal forstås data og dataformater der udleveres ved ophør.«

Økonomistyrelsens vurdering

Økonomistyrelsens interesse er at forpligte tjenesteyder til ved ophør at bistå med viden om data og data formater således at en ny tjenesteyder får det bedst mulige udgangspunkt for at videreføre driften og på en måde så at et leverandørskifte er umærkeligt for slutbrugerne.

Litraafsnittet præciserer, at tjenesteyders pligt til at yde bistand med viden om data og data formater alene består ved udlevering af data i forbindelse med kontraktens ophør. Litraafsnittet vurderes i og for sig overflødigt, idet mindstekravet fremgår i bilag 15, der omhandler ydelser ved ophør.

Økonomistyrelsen finder derfor, at der ikke er tale om en afvigelse fra mindstekravet.

Mindstekrav 15.2.2.1.16*Mindstekravet*

»Tjenesteyder skal på Kundens forlangende (i) afinstallere/fjerne alle data samt fortrolig information vedr. Kunden og myndighederne, (ii) returnere al Kundens og myndighedernes fortrolige information til Kunden/myndighederne, (iii) levere alle kopier af alle datafiler til Kunden/myndighederne, samt fortrolig information tilhørende Kunden og myndighederne, som er lagret på pc'er og servere, som Tjenesteyder er ansvarlig for.«

e-boks' litraafsnit

»15.2.2.1.16.a

Ved data og anden fortrolig information som anført i krav 15.2.2.1.16 forstås alene data og information som ikke er omfattet af bilag 3.«

Økonomistyrelsens vurdering

Økonomistyrelsen forpligter med kravet tjenesteyder til at returnere/fjerne alle data og informationer om myndigheder og Økonomistyrelsen i en ophørssituation.

Litraafsnittet indebærer at tjenesteyder alene skal slette data og informationer, der ikke omfattes af bilag 3, der fastlægger Økonomistyrelsens og de tilsluttede myndigheders rettigheder til nærmere angivne data. Litraafsnittet har til formål at sikre, at Økonomistyrelsen ikke i forbindelse med kontraktophør har adgang til at kræve sletning af data mv., som e-Boks også efter kontraktophøret har ret til at anvende i sin egen løsning, hvilket fremgår af bilag 3.

Eksempler på data, som vil kunne kræves slettet, er oplysninger om en myndigheds driftsafvikling eller oplysninger om driftsafvikling hos en myndigheds eksterne it-leverandør.

Økonomistyrelsen vurderer, at der er tale om en præcisering, der ikke fraviger mindstekravet.

Mindstekrav 16.2.1.1.2

Mindstekravet

»Tjenesteyderen skal proaktivt medvirke i forbindelse med ændringer, fx ved implementering af ny funktionalitet eller ved integrationsopgaver, uanset om ændringen kun måtte være i Kundens interesse.«

e-Boks' litraafsnit

»16.2.1.1.2.a

Ændringer omfatter alene ændringer i DKAL. DKAL baserer sig på de snitflader, funktioner og brugerinterfaces, der stilles til rådighed af systemprogrammel og standardprogrammel der er beskrevet i bilag 2d.«

Økonomistyrelsens vurdering

Litraafsnittet præciserer, at tjenesteyders proaktive medvirken alene omfatter den leverede løsning og ikke øvrige dele af tjenesteyders eksisterende løsning.

Økonomistyrelsen finder derfor, at der ikke er tale om en afvigelse fra mindstekravet.

Mindstekrav 16.2.1.1.8

Mindstekravet

»Ingen ændring må iværksættes af Tjenesteyderen, før Kunden har accepteret dette, hvilket i almindelighed forudsætter, at parterne har forholdt sig til alle væsentlige konsekvenser af ændringen, herunder de tids- og prismæssige konsekvenser.«

e-Boks' litraafsnit

»16.2.1.1.8.a

Kunden skal uden varsel tåle ændringer i system- og standardprogrammel, som ikke får indflydelse på opfyldelsen af kravene i denne kontrakt. Kunden skal dog ikke tåle nogen form for ændring af system til system snitfladerne og den måde de kan anvendes på samt ændringer i DKAL GUI'en herunder hvorledes den kan anvendes.«

Økonomistyrelsens vurdering

Litraafsnittet præciserer, at tjenesteyder er berettiget til at ændre i tjenesteyders standardløsning uden at kunden høres, i det omfang dette ikke påvirker kravopfyldelsen i henhold til DKAL-kontrakten. Litraafsnittet vedrører således forhold udenfor DKAL.

Økonomistyrelsen finder derfor, at der ikke er tale om en afvigelse fra mindstekravet.

Mindstekrav 16.4.1.1.1*Mindstekravet*

»Såfremt Tjenesteyderen enten bliver opmærksom på, at Kundens behov bedre opfyldes på en anden måde end aftalt, eller Tjenesteyderen ønsker at foretage øvrige ændringer i forhold til det aftalte, skal denne gøre Kunden opmærksom på det og udarbejde en overordnet beskrivelse af ændringen.«

e-Boks' litraafsnit

»16.4.1.1.1.a

Kunden skal uden varsel tåle ændringer i system- og standardprogrammel, som ikke får indflydelse på opfyldelsen af kravene i denne kontrakt. Ved sådanne ændringer er tjenesteyder ikke forpligtet til at udarbejde ændringsanmodning eller løsningsforslag. Kunden skal dog ikke tåle nogen form for ændring af system til system snitfladerne og den måde de kan anvendes på samt ændringer i DKAL GUI'en herunder hvorledes den kan anvendes.«

Økonomistyrelsens vurdering

Der henvises til vurderingen af mindstekrav 16.2.1.1.8 umiddelbart ovenfor.

...«

Vurderingen af tilbuddene fra e-Boks og CSC Danmark A/S

Indklagede har i et notat af 18. maj sammenlignet de endelige tilbud fra e-Boks og CSC Danmark A/S. Det anføres i notatet bl.a.:

»...

Både CSC Danmark A/S og e-Boks A/S afleverede indenfor den fastsatte tidsfrist, 1. maj 2009 kl. 12.00, endeligt tilbud vedr. DKAL - digital kommunikations og arkivløsning.

Begge tilbudsgivere har opfyldt samtlige mindstekrav i udbudsmaterialet.

Begge tilbudsgivere har sammen med tilbuddene afleveret tro- og lo-veerklæringer.

Som anført i udbudsbekendtgørelse af 21. august 2008 om Digital kommunikations- og arkivløsning (nr. 2008/S 161-219740) vil tildeling af kontrakten ske på grundlag af tildelingskriteriet »det økonomisk mest fordelagtige tilbud«.

I henhold til Udbudsbetingelser for Digital Kommunikations- og Arkivløsning (DKAL) - udbud med forhandling afsnit 3 lægges i forbindelse med tildelingskriteriet »det økonomisk mest fordelagtige tilbud« følgende 3 underkriterier til grund:

- Tidsplan og leveringssikkerhed (30-35 %)
- Økonomi (35-40 %)
- Kvalitet (30-35 %)

Sammenfattende vurdering

Økonomistyrelsen har modtaget to stærke tilbud. Overordnet set fremstår begge de tilbudte løsninger som attraktive, og det vurderes, at de begge kan løse den udbudte opgave.

- Tilbuddet fra CSC Danmark A/S er bedre end tilbuddet fra e-Boks A/S på underkriteriet, »Tidsplan og leveringssikkerhed«
- Tilbuddet fra e-Boks A/S er markant bedre end tilbuddet fra CSC Danmark A/S tilbud på underkriteriet »Økonomi«, idet der er en meget betydelig prisforskel på de to tilbud
- Tilbuddet fra CSC Danmark A/S er bedre end tilbuddet fra e-Boks A/S på underkriteriet »Kvalitet«

Ved den sammenfattende sammenligning af tilbuddene under inddragelse af de procentuelle vægte af underkriterierne har Økonomistyrelsen inddraget »Økonomi« med en relativ vægt på 36% samt »Tidsplan og leveringsikkerhed« og »Kvalitet«, hver med en relativ vægt på 32%, idet det herved er tilgodeset, at underkriteriernes vægtning i evalueringen ikke ændrer ved den prioritering, der kunne læses ud af de i udbudsbetingelserne oplyste intervaller.

De forhold som har ført til, at e-Boks A/S' tilbud ikke har fået lige så god vurdering på underkriterierne »Tidsplan og leveringssikkerhed« samt »Kvalitet« som CSC Danmark A/S' tilbud, har ikke en karakter eller et omfang, som tilsammen væsentligt forringer tilbuddet på disse bedømmelsesparametre. Dette skal med respekt af de ovenfor angivne relative vægte af underkriterierne, hvorefter »Økonomi« er noget vægtigere end hver af de to øvrige underkriterier, holdes op imod den meget betydelige forskel i de tilbudte samlede kontraktsummer i kontraktpe-

rioden inkl. optioner, jf. bilag 8A. Det bemærkes i denne sammenhæng, at CSC Danmark A/S' tilbud er godt 53 % dyrere end tilbuddet fra e-Boks A/S. Ud fra den angivne relative vægtning af underkriterierne er det således Økonomitstyrelsens vurdering, at den bedre bedømmelse af CSC Danmark A/S' tilbud i henhold til underkriterierne »Tidsplan og leveringsikkerhed« samt »Kvalitet« ikke kan opveje den markant bedre vurdering af tilbuddet fra e-Boks A/S i henhold til underkriteriet »Økonomi«.

Det er derfor sammenfattende Økonomitstyrelsens vurdering, at e-Boks A/S har afgivet det økonomisk mest fordelagtige tilbud. På den baggrund indstilles det, at ordren tildeles e-Boks A/S.

Nedenfor fremgår de sammenlignende og sammenfattende vurderinger af de to tilbud på baggrund af de 3 vægtede underkriterier og tilhørende elementer.

...«

Nærmere om forhandlingsforløbet

Indklagede har til brug for sagens behandling i klagenævnet den 21. juni 2010 udarbejdet en redegørelse for forhandlingsforløbet og valget af tilbudsgiver. I redegørelsen anføres følgende:

»Underskrevne vicedirektør i Økonomitstyrelsen, ..., var Økonomitstyrelsens forhandlingsleder i udbuddet efter forhandling, hvor Økonomitstyrelsen¹ gennemførte forhandlinger med hhv. e-Boks A/S og CSC Danmark A/S. Klager deltog i forhandlingerne i egenskab af underleverandør til CSC Danmark A/S.

Med DKAL ønskede kommuner, regioner og staten at få stillet en løsning til rådighed, der kan være en sikker kommunikationskanal mellem det offentlige og borgere/virksomheder. Udover at være en digital postkasse og arkiv skulle løsningen også gøre det muligt for borgere/virksomheder at kontakte og kunne besvare digitale breve mv. fra det offentlige. Endelig skulle løsningen facilitere brug af servicebeskeder fra det offentlige i form af SMS'er og e-mails.

Overgangen til udbud efter forhandling skete på baggrund af, at Økonomitstyrelsen i første omgang modtog to ukonditionsmæssige tilbud. Hertil kom at CSC Danmark A/S' tilbud var uantageligt på grund af prisen. Formålet med forhandlingsrunden var således at få gennemgået og afdækket, hvordan tilbuddene gennem forhandling kunne bringes til at blive konditions-mæssige og antagelige.

For CSC Danmark A/S' vedkommende bestod ukonditionaliteten i to forbehold overfor mindstekrav samt en pris, der var helt uantagelig. Hovedtemaet for forhandlingerne med CSC Danmark A/S var således at få prisen reduceret.

Uden en væsentlig prisreduktion ville Økonomistyrelsen med løsningen fra CSC Danmark A/S stå med en løsning, som myndigheder ikke ville anvende på grund af prisen. Forhandlingerne var derfor i det væsentlige koncentreret om at identificere de prisdrivende faktorer i den tekniske løsning og i de øvrige kontraktvilkår. På alle møder blev muligheder for prisreduktion drøftet fx ved at reducere CSC Danmarks A/S' ydelser. Et eksempel herpå var drøftelsen af automatisk support.

CSC Danmark A/S gav dog udtryk for at den væsentligste prisfaktor var, om der kunne garanteres trafik på løsningen - jo højere garantivolumen jo lavere pris. Henset til at myndighederne ikke er retligt forpligtet til at tilslutte sig DKAL, kunne Økonomistyrelsen ikke tilbyde en garanteret omsætning udover de statslige lønsedler.

Under forhandlingerne med CSC Danmark A/S drøftede parterne bl.a. om en sænkning af den tilbudte løsnings kvalitet, ville have indflydelse på en reduktion af prisen. Drøftelserne opstod på baggrund af, at CSC Danmarks A/S' løsning på nogle områder kvalitetsmæssigt lå over den efterspurgte løsning. CSC Danmark A/S var ikke tilbøjelig til at justere kvaliteten, idet CSC Danmark oplyste, at en justering af kvaliteten ikke var afgørende prisdrivende.

For e-Boks A/S' vedkommende var det ikke forbehold til mindstekrav til den udbudte løsning eller pris, der gjorde tilbuddet ukonditionsmæssigt. e-Boks A/S havde derimod taget række forbehold til mindstekrav i hovedkontrakt og øvrige bilag, primært begrundet i hensyn til samspillet mellem DKAL og e-Boks' forretningskoncept.

Under forhandlingerne præsenterede e-Boks en løsning, som ville lade DKAL trække på motoren i deres eksisterende løsning, men med egen brugergrænseflade, egne snitflader og egne data. Hermed opnåedes den ønskede tekniske adskillelse af DKAL og e-Boks.

Herefter udestod at sikre en klar juridisk/kontraktmæssig adskillelse af DKAL og e-Boks. Formålet med de videre forhandlinger med e-Boks A/S var derfor altovervejende at få sikret en tydelig adskillelse af den tilbudte DKAL løsning og e-Boks' øvrige forretning, særligt med henblik på ophørssituationen.

e-Boks A/S forespurgte i forbindelse hermed om muligheden for at præcisere nogle af udbudsmaterialets mindstekrav, idet e-Boks A/S så

dette som en metode til at tydeliggøre en sådan adskillelse. Økonomistyrelsen afviste at ændre mindstekrav, men kunne ikke afvise, at e-Boks A/S kunne indsætte nogle præciserende afsnit vedrørende mindstekrav. Økonomistyrelsen oplyste dog tydeligt, at sådanne afsnits betydning for opfyldelse af mindstekrav først kunne vurderes, når det endelige tilbud forelå.

Tilbuddene blev efter tilbudsfristens udløb hver især evalueret i forhold til de underkriterier, der fremgik af udbudsmaterialet. I forbindelse med evaluering af hvert af tilbuddene blev disse hver især vurderet som konditionsmæssige, og det kunne konstateres, at begge tilbud ville kunne indfri de væsentligste krav.

Herefter foretog Økonomistyrelsen en sammenligning af tilbuddene ud fra tildelingskriterierne. For så vidt angik kvalitet samt tidsplan og leverancesikkerhed lå tilbuddet fra CSC Danmark A/S bedre end tilbuddet fra e-Boks A/S. For så vidt angik pris viste en sammenligning af CSC Danmark A/S' tilbudte kontraktsum med den tidligere tilbudte kontraktsum i det oprindelige tilbud af 16. december 2008, at CSC Danmark A/S havde reduceret prisen betydeligt, men at deres tilbud desuagtet var over 50% over den af e-Boks tilbudte pris. Den bedre vurdering af kvalitet samt tidsplan og leverancesikkerhed i CSC Danmark A/S' tilbud kunne ikke opveje prisforskellen til e-Boks A/S's tilbud. I CSC Danmarks A/S' endelige tilbud udgjorde kontraktsummen således kr. 156.852.800, og i e-Boks A/S' endelige tilbud udgjorde kontraktsummen kr. 102.041.504.«

Under udbuddet med forhandling bestod udbudsmaterialets bilag 8 af 3 bilagsdokumenter. Bilag 8 indeholdt krav til vederlag. I forhold til det oprindelige udbud havde indklagede indført en volumenrabat (afsnit 8.15) som et nyt mindstekrav i bilag 8. Som et underbilag til bilag 8 havde indklagede udarbejdet et bilag 8A. I bilag 8A skulle tilbudsgiverne indsætte priser på alle dele af deres tilbud. I forhold til udbudsmaterialet i det oprindelige tilbud var der i bilag 8A indsat bokse til udfyldelse af volumenrabat. Endelig indeholdt bilag 8 et underbilag 8B, der var en vejledning til brug for udfyldelse af vederlagsberegningsarket (bilag 8A).

Ved tilbudsfristens udløb fredag den 1. maj 2009 afleverede e-Boks sit endelige tilbud incl. bilag 8. Ved en fejl var et forkert bilag 8 vedlagt tilbuddet, idet e-Boks havde vedlagt bilag 8 fra det oprindelige udbud og således ikke det bilag 8, der indeholdt afsnit 8.15. om volumenrabat. Det rigtige bilag 8A, hvori e-Boks havde angivet alle sine priser, herunder volumenrabat-

ten, og bilag 8B var vedlagt. Mandag den 4. maj 2009 afleverede e-Boks det rigtige bilag 8.

Afsnit 8.15., der ikke var vedlagt tilbuddet fra e-Boks, og som var affattet af indklagede, har følgende ordlyd:

»8.15. Volumenrabat

[Tilbudsgiver har mulighed for i bilag 8, faneblad 12, at indtaste en procentvis rabat på transaktions- og megabyte-betaling for myndigheder, der årligt afsender mere end 499.999 transaktioner hhv. 1.499.999 transaktioner til DKAL

Transaktionsgrænserne for rabat kan ikke ændres.

Tjenesteyder kan undlade at angive én eller begge rabatprocenter.]

- 8.15.1.1.1. Hvis tjenesteyder har angivet en eller begge rabatprocenter i bilag 8A, faneblad 12, skal tilbudsgiver yde rabat på transaktions- og Mb-priser til myndigheder med transaktionsvolumen, som overstiger de angivne grænser, som er fastlagt af kunden i krav 8.15.1.1.6 og 8.15.1.1.7. Hvis tjenesteyder har angivet en eller begge rabatprocenter i bilag 8A, fane blade 12, skal tjenesteyder også opfylde kravene 8.15.1.1.2-8.15.1.1.12.
- 8.15.1.1.2. De rabatprocenter som tjenesteyder angiver bilag 8A, faneblad 12 er gældende i hele kontraktperioden og overfor alle tilsluttede myndigheder, som overholder nærværende betingelser for at opnå rabat.
- 8.15.1.1.3. I opgørelsen af rabat skal myndighedens samlede afsendte transaktionsvolumen det pågældende kalenderår indgå.
- 8.15.1.1.4. Transaktionsvolumen består af antallet af myndighedens afsendte meddelelser/dokumenter og servicebeskeder til DKAL samt antallet af afsendte Mb.
- 8.15.1.1.5. Rabatten skal ydes både på transaktionspris og megabytevederlag for meddelelser med/uden fil vedhæftet samt servicebeskeder til mail og/eller SMS.

- 8.15.1.1.6. Rabatten gives på myndighedens betaling af transaktionspris og Mb-vederlag.
- 8.15.1.1.7. Årlig transaktionsvolume på mere end 499.999 (meddelelser/dokumenter og/eller servicebeskeder) og mindre end 1.500.000 (meddelelser og/eller servicebeskeder) for én myndighed skal udløse en rabatprocent I, som angives af tjenesteyder i bilag 8A, faneblade 12.
- 8.15.1.1.8. Årlig transaktionsvolume på mere end 1.499.999 (meddelelser og/eller servicebeskeder) for én myndighed skal udløse rabatprocent II, som angives af tjenesteyder i bilag 8A, faneblade 12.
- 8.15.1.1.9. Opgørelse af rabat skal følge kalenderåret.
- 8.15.1.1.10. Tjenesteyder skal senest ved udgangen af januar måned for hver af de tilsluttede myndigheder have opgjort den enkelte myndigheds realiserede transaktionsvolumen i foregående kalenderår.
- 8.15.1.1.11. Tjenesteyder skal på basis af tjenesteyders opgørelse af realiserede transaktionsvolumner i foregående kalenderår for de enkelte myndigheder udbetale rabat til de berettigede myndigheder senest ved udgangen af januar måned.
- 8.15.1.1.12. Har myndigheden ikke være tilsluttet eet helt år på opgørelsestidspunktet og har myndigheden ikke allerede i tilslutningsperioden afsendt et volumen som angivet i krav 8.15.1.1.6 eller krav 8.15.1.1.7, sænkes rabat-grænsen forholdsmæssigt svarende til det antal dage, myndigheden har været tilsluttet. Tjenesteyder skal orientere myndigheden om beregningsgrundlaget, dvs. hvor mange tilsluttede dage, der er taget udgangspunkt i. Tjenesteyder skal orientere myndigheden om beregningsgrundlaget, dvs. henholdsvis hvor mange tilsluttede dage og hvilket volumen, der ligger til grund for beregningen.«

Under det begrænsede udbud blev der stillet en række spørgsmål til indklagede. Spørgsmål 42 og svaret herpå er sålydende:

»Bilag 3 Konkretisering af tidligere spørgsmål (15):

Oprindeligt spørgsmål:

Er det korrekt forstået, at kontrakten, herunder bl.a. kontraktens pkt. 3.2 og pkt. 3.13.1.1.1 i bilag 3, giver mulighed for, at tjenesteyder kan indgå aftaler - udenfor denne kontrakt – med brugere vedrørende tjenesteyders behandling af en kopi af de data som er omfattet af kontrakten, jf. pkt. 3.7.1.1.1 i bilag 3, og som brugeren har en faktisk råderet over - således at denne kopi af data ikke er underlagt kontraktens bestemmelser?

Herunder er det korrekt forstået, at kontrakten f.eks. giver mulighed for at tjenesteyder kan indgå aftaler - uden for kontrakten - med slutbrugere vedrørende tjenesteyders behandling af en kopi af data omfattet af pkt. 3.7.1.1.1 nr. 4 i bilag 3 slut-brugers dokumenter mv.) - således at denne kopi af data - i lighed med fx slutbrugerens down-loadede kopier - ikke er underlagt kontraktens bestemmelser, herunder f.eks. bestemmelser om sletning og udlevering af data ved kontraktens ophør i bilag 3 og bilag 15?

Oprindeligt svar:

Økonomistyrelsen kan henlede opmærksomheden på, at kopiering af data i henhold til kontrakten alene må ske i den udstrækning kopiering er nødvendig for korrekt opfyldelse af kontrakten. jf. bilag 3, krav 3.10.1.1.1.

Anden del af spørgsmålet tager udgangspunkt i et eksempel, der imidlertid ikke angiver, hvilken brug uden for kontrakten, der er tænkt på, ligesom det ikke fremgår, om kopiering af data forudsættes at være sket i henhold til kontrakten eller i henhold til særskilt fra slutbrugeren indhentet samtykke. Såfremt tilbudsgiver ønsker yderligere besvarelse af spørgsmålet, må tilbudsgiver konkretisere hvilke brug af data uden for kontrakten, der sigtes til.

Vi vil gerne bede om uddybning af svaret på dette spørgsmål under hensyntagen til, at der er indhentet særskilt samtykke fra slutbrugeren om kopiering af data og at brugen af data omhandler en mellem slutbruger og tjenesteyder aftalt ydelse udenfor kontrakten. Konkret betyder det at brugeren vælger at have en kopi af data i tjenesteyders løsning.

Svar

Forudsat at tjenesteyder har indhentet særskilt samtykke fra slutbruger om kopiering af data, og forudsat at brugen af data omhandler en mellem slutbruger og tjenesteyder aftalt ydelse udenfor kontrakten, og forudsat at de kopierede data tilhører slutbruger, hvorved forudsættes at kopi af data vedrører slutbrugers modtagne dokumenter/meddelelser, kopi af slutbrugers afsendte dokumenter/meddelelser og/eller, slutbru-

gers arkiverede/uploadede dokumenter/meddelelser, kan tjenesteyder og slutbruger indgå aftale om slutbrugers brug af tjenesteyders løsning udenfor den mellem tjenesteyder og Økonomistyrelsen indgåede kontrakt

Forslag til ændring. Foreslås ikke ændret«

På 2. forhandlingsmøde med e-Boks under udbuddet med forhandling den 18. februar 2009 fremsatte e-Boks ønske om yderligere tekst til mindstekravet 3.10.1.1.1. af følgende indhold:

»Tjenesteyder kan efter indhentning af særskilt samtykke hos slutbruger til kopiering af de slutbruger tilhørende data genereret under tjenesteyders kontrakt med kunden, indgå aftale med slutbruger om dennes anvendelse af tjenesteyders løsning på vilkår, der fastlægger slutbrugers anvendelse af tjenesteyders løsning udenfor denne kontrakt.«

Teksten kom til at fremgå som litraafsnit 3.10.1.1.1.a i det endelige tilbud fra e-Boks.

Indklagede har i et notat af 17. juni 2010 redegjort for sin forståelse af e-Boks' prissætning af meddelelser med og uden fil. I notatet er bl.a. anført følgende:

»Det er Økonomistyrelsens vurdering, at eBoks A/S ved tilbudsafgivelse også har opfyldt udbuddets mindstekrav vedrørende udfyldelse af kontraktens bilag 8 A. Det er således ikke korrekt, at e-Boks A/S har ændret i definitioner eller beregningsforudsætninger og derved opnået en ændring af de beregningsforudsætninger, der lå til grund for opgørelsen af den samlede tilbudssum. Hertil kommer, at det heller ikke er korrekt, at de tilsluttede myndigheder kommer til at betale andre vederlag, end det der var forudsat i udbudsmaterialet.

Økonomistyrelsens fortolkning er derimod som følger:

Indledningsvist skal opmærksomheden henledes på, at de ydelser, der er prissat i bilag 8, skal ses i sammenhæng med løsningsbeskrivelsen af ydelserne i kontraktens bilag 2 A., samt de forbehold e-Boks A/S har taget i kontraktens bilag 2. De af klager citerede krav 2.8.3.1.12.2, 2.8.3.1.13.2, 2.9.5.3.3 og 2.9.5.3.5 er således krav, som e-Boks A/S har taget forbehold til. I hvilket omfang, der er taget forbehold fremgår af det endelige tilbuds bilag 2 ligesom løsningsbeskrivelsen til de pågældende krav, jf. det endelige tilbuds bilag 2 A, skal læses i kontekst med forbeholdene til bilag 2.

Samtidig skal ydelsesbeskrivelsen sammenholdes med definitionerne i kravspecifikationen, kontraktens bilag 2. Det fremgår heraf, at en meddelelse kan indeholde 0 eller flere dokumenter. En meddelelse kan derfor så sige stå alene og være en adressebærende fil. Et eksempel herpå er en lønseddel.

I kontraktens bilag 2 A fremgår således de meddelelser for hvilke, e-Boks A/S tilbyder konvertering til PDF. Det er, når en myndighed sender en meddelelse uden fil. Herved ønsker afsender, at e-Boks A/S forestår PDF konverteringen, hvilket kan lade sig gøre og koster 0,70 kr. Dvs., at det er korrekt, når e-Boks A/S angiver, at en meddelelse uden fil koster 0,70 kr.

Såfremt myndigheden sender en meddelelse med fil, vil myndigheden selv skulle forestå konvertering af dokumentet til PDF, hvorved prisen vil blive 0,64 kr. Det er således korrekt, at en meddelelse med fil vil koste 0,64 kr. Det er disse beløb, som evalueringen er foretaget på baggrund af.

Prisforskellen skyldes således, at e-boks A/S ikke foretager konvertering, hvis meddelelsen sendes med fil.

Kontraktens bilag 8 A indeholder ikke beregningsforudsætninger om, hvor mange dokumenter, der måtte kræve, at tilbudsgiver forestår PDF konvertering.

For så vidt angår konvertering til PDF var dette indeholdt i krav, som tilbudsgiver kunne tage forbehold overfor, idet en afsender ikke frit kan vælge hvilke filer og hvilke filformater, der kan konverteres af e-Boks A/S, ligesom meddelelser med vedhæftninger ikke tilbydes konverteret. ...«

Forklaringer

Martin Svendsen har forklaret bl.a., at han er direktør i og medstifter af klageren. Den løsning, som indklagede ønskede ved sit udbud, var et standard-system, og der var derfor fastsat mindstekrav, som ikke kunne fraviges. Der var fastsat meget betydelige krav til driften af den ønskede løsning, og kravene var så store, at kun en multinational virksomhed ville kunne løfte opgaven. Indklagede har for en række mindstekrav accepteret fravigelser fra e-Boks' side. CSC's tilbud ville have været ganske anderledes, hvis man havde vidst, at mindstekravene kunne fraviges. Det var meget overrasken-

de, at tilbuddet fra CSC ikke blev valgt, særlig da indklagede oplyste, at CSC var vurderet bedst på 2 af underkriterierne.

Parternes anbringender

Ad påstand 1

Klageren har gjort gældende, at e-Boks ved sine såkaldte litraafsnit har taget forbehold over for en række ufravigelige mindstekrav. Tilbuddet fra e-Boks var derfor ukonditionsmæssigt, og indklagede har derfor tilsidesat ligebehandlingsprincippe ved at tage tilbuddet fra e-Boks i betragtning.

Indklagede har gjort gældende, at tilbuddet fra e-Boks, herunder litraafsnittene, opfyldte udbudsbetingelsernes mindstekrav. e-Boks har tillige ved udfyldelse af complianceskemaer erklæret, at man overholder alle udbuddets krav. Litraafsnittene er udtryk for, at der var behov for præciseringer under hensyn til den hidtidige forretning i e-Boks. Indklagede har i et notat redegjort for, hvorledes litraafsnittene er forenelige med mindstekravene.

Ad påstand 2

Klageren har gjort gældende, at e-Boks som anført ad påstand 1 har taget forbehold over for mindstekrav i udbudsbetingelserne. Dette skulle e-Boks have anført i complianceskemaerne, og da e-Boks har undladt dette, er tilbuddet ikke i overensstemmelse udbudsbetingelsernes krav om udfærdigelsen af tilbud. Hertil kommer, at e-Boks ikke i sit tilbud har lavet korrekturmarkeringer som krævet i udbudsbetingelserne.

Indklagede har gjort gældende, at da e-Boks ikke har taget forbehold over for mindstekrav, er complianceskemaerne også korrekt udfyldt. Indklagede har endvidere uden at komme i strid med udbudsreglerne givet e-Boks tilladelse til at aflevere et tilbud uden korrekturmarkeringer for derved at lette læsbarheden.

Ad påstand 3

Klageren har gjort gældende, at indklagede efter tildelingsbeslutningen har oplyst, at vægtningen af underkriterierne blev fastlagt som økonomi: 36 %,

tidsplan og leveringssikkerhed: 32 % og kvalitet: 32 %. Bortset herfra har indklagede ikke benyttet en pointevaluering eller lignende objektiv og transparent evalueringsmetode. Det er således ikke muligt at udlede, hvilken score der er opnået inden for de enkelte delkriterier og hvilken bedre score i et tildelingskriterium, der skulle til for at opveje en dårlig score i et andet delkriterium. Evalueringen har derfor været uigennemsigtig og har kunnet anvendes arbitrært af indklagede til at opnå et ønsket resultat.

Kontraktsumsberegningen i e-Boks' tilbud er ikke i overensstemmelse med udbudsbetingelserne for meddelelser og dokumenter og for PDF-konvertering. Det fremgår af således begrebsdefinitionerne, at en meddelelse har en afsender samt en modtager, og at en meddelelse kan indeholde et eller flere dokumenter i form af vedhæftede bilag. Det fremgår ligeledes, at dokumenter kan indgå som vedhæftede bilag i meddelelser, der sendes fra en myndighed til en slutbruger eller fra en slutbruger til en myndighed. En lønseddel er et eksempel på et dokument som sendes til en slutbruger. Det følger således af begrebsdefinitionen, at et dokument kun kan sendes til en slutbruger som en vedhæftning til en meddelelse.

e-Boks anvender imidlertid ikke disse definitioner af meddelelser og dokumenter og det deraf følgende princip for opgørelse af kontraktsum. e-Boks kontraktsum er derfor opgjort på et urigtigt grundlag, der ikke følger definitionerne i udbudsmaterialet, og det er således uberettiget at lægge vægt på e-Boks' prisangivelser for dokumenter, der ikke leveres som bilag til en meddelelse.

Ydermere har e-Boks taget forbehold for kravene til benchmarkundersøgelse, kravene til pdf-konvertering, for kravene til prisjustering og for kravene til megabytevederlag. Det er uklart, hvorledes disse forhold indgår i evalueringen.

Endelig skulle indklagede have prissat e-Boks' forbehold vedrørende krav 2.9.5.2.5.

Indklagede har gjort gældende, at indklagede ikke har været forpligtet til at benytte en pointmodel i sin evaluering af tilbuddene. En ordregivers tilbudsevaluering er baseret på ordregivers fortolkning og skøn af de modtagne tilbud. Klagenævnet har ikke grundlag for at tilsidesætte indklagedes skøn

I forhold til klagerens anbringende om, at e-Boks' kontraktberegning ikke bygger på forudsætningerne i udbudsbetingelserne for meddelelser og dokumenter samt PDF-konvertering, har indklagede gjort gældende, at klagerens anbringende har karakter af en teknisk fortolkning af opfyldelsen af aftalen mellem indklagede og e-Boks, som indklagede ikke er enig i. Indklagede har redegjort for sin fortolkning af e-Boks' tilbud, og e-Boks er enig heri. Det ligger uden for Klagenævnets kompetence at tage stilling til, hvad der er retmæssig opfyldelse af kontrakten mellem e-Boks og indklagede. Det er forkert, når klageren anfører, at en meddelelse kun kan indeholde et eller flere dokumenter i form af vedhæftede bilag, da en meddelelse også kan indeholde 0 dokumenter.

Over for klagerens anbringende om, at e-Boks har taget forbehold over for udbudsmaterialets bestemmelser om benchmark-undersøgelse bemærkes, at krav 8.10.1.1.9 herom ikke er et mindstekrav, og over for klagerens anbringende om krav 8.6.1.1.5 om megabytevederlag for identiske dokumenter, gøres det gældende, at e-Boks' løsning ikke er et forbehold over for mindstekrav 8.6.1.1.5.

Over for klagerens anbringende om, at indklagede skulle prissætte e-Boks' forbehold over for krav 2.9.5.2.5, har indklagede gjort gældende, at krav 2.9.5.2.5 ikke er et mindstekrav, hvorfor e-Boks ved sin tilbudsafgivelse har været berettiget til at tage forbehold over for kravet. Endvidere har indklagede henvist til udbudsbetingelsernes bestemmelser om tilbudsevaluering, hvor det fremgår, at tilbudsevalueringen ikke er baseret på en model, hvor forbehold prissættes.

Forbehold er indgået i indklagedes tilbudsevaluering, som er foretaget efter de i udbudsmaterialet angivne underkriterier til tildelingskriteriet »det økonomisk mest fordelagtige tilbud«.

Ad påstand 4

Klageren har gjort gældende, at indklagede 3 dage efter tilbudsfristens udløb har accepteret yderligere vederlagsbilag til e-Boks' tilbud. CSC fik ikke på samme måde adgang til at supplere sit tilbud, og indklagede har derfor tilsidesat det udbudsretlige ligebehandlingsprincip.

Indklagede har gjort gældende, at e-Boks' fremsendelse af et nyt bilagsdokument 8 var en ubetydelig præcisering af e-Boks' tilbud, som kunne foretages uden nogen risiko for konkurrencefordrejning.

Bilag 8 med underbilag 8A og 8B var udarbejdet af indklagede, og den eneste forskel mellem de to versioner af bilag 8 var, at bilag 8 i udbuddet med forhandling ikke indeholdt de nye bestemmelser om volumenrabat, som indklagede under udbuddet med forhandling havde indarbejdet i udbudsmaterialet som nye mindstekrav under punkt 8.15. e-Boks indsendelse af en tidligere version af det af indklagede udarbejdede udkast til bilag 8 skyldtes således en åbenlys fejl.

Desuden havde e-Boks rettidigt indsendt de øvrige dele af bilag 8, herunder ikke mindst bilag 8A, hvori e-Boks havde anført alle sine priser, herunder de i punkt 8.15 anførte volumenrabatter, og hvori alle e-Boks' øvrige priser var angivet. e-Boks havde således fulgt kravene i bilag 8 blandt andet ved faktisk at anføre volumenrabatter i sit tilbud.

Ad påstand 5

Klageren har gjort gældende, at indklagede har accepteret, at e-Boks fik indsat et forbehold i mindstekrav 3.10.1.1.1. Endvidere har indklagede i strid med udbudsbetingelsernes krav om en 2. lokation mindre end 1 km. fra hovedlokationen accepteret e-Boks' løsning med en lokation mindre end 1 km. fra hovedlokationen og en 3. lokation lngere væk end 1 km.

Indklagede har gjort gældende, at e-Boks ikke har taget forbehold over for krav 3.10.1.1.1. e-Boks ønskede svaret på spørgsmål 42 tilføjet i kravet, og det bestrides, at e-Boks opnåede nogen konkurrencemæssig fordel herved, idet kravet allerede var præciseret i medfør af indklagedes svar på spørgsmål 42, som var en del af udbudsmaterialet og dermed også CSC bekendt.

Over for klagerens anbringende anbringende om, at e-Boks ikke har tilbudt en sekundær lokation i en afstand på minimum 1 km fra den primære lokation, har indklagede gjort gældende, at e-Boks har tilbudt 3 lokationer, hvoraf mindst en af lokationerne opfylder mindstekravet om en afstand på 1 km fra den primære lokation, og e-Boks' tilbud opfylder derfor udbudsmaterialets mindstekrav.

Ad påstand 6

Klageren har gjort gældende, at de konstaterede tilsidesættelser af de udbudsretlige regler skal medføre, at tildelingsbeslutningen annulleres.

Indklagede har gjort gældende, at der ikke er grundlag for at annullere tildelingsbeslutningen, da der ikke er sket tilsidesættelse af de udbudsretlige regler.

Subsidiært har indklagede gjort gældende, at eventuelle overtrædelser af de udbudsretlige regler skyldes fejl og er så ubetydelige, at der ikke er grundlag for at annullere tildelingsbeslutningen.

Klagenævnet udtaler:

Ad påstand 1

Klagenævnet lægger i overensstemmelse med det af indklagede oplyste til grund, at der under forhandlingerne med e-Boks opstod et behov for at kunne skelne mellem den eksisterende ydelse fra e-Boks og DKAL-løsningen, således at DKAL-løsningen i givet fald kunne leveres uafhængigt af e-Boks' eksisterende forretning.

Klagenævnet lægger endvidere til grund, at e-Boks på denne baggrund fremkom med en række tekstafsnit, såkaldte litraafsnit, der knytter sig til et større antal mindstekrav, og at hensigten hermed har været en præcisering for at opnå den anførte skelnen mellem den eksisterende forretning og DKAL-løsningen.

En tilbudsgiver må ikke tage forbehold over for mindstekrav, og tages der forbehold, må tilbuddet ikke tages i betragtning. Afgørende bliver derfor, om de tekstafsnit, som indgik i det endelige tilbud fra e-Boks, og som knytter sig til mindstekrav, er forbehold. Ved afgørelsen heraf skal en almindelig forståelse af mindstekravenes formulering lægges til grund.

Klagenævnet kan tiltræde indklagedes vurdering af tekstafsnittene, hvorefter tekstafsnittene ikke er udtryk for forbehold, og påstanden tages derfor ikke til følge.

Ad påstand 2

Under hensyn til det ad påstand 1 anførte var det korrekt, at e-Boks i complianceskemaer ikke anførte forbehold over for mindstekrav.

Indklagede tillod e-Boks at aflevere tilbud uden korrekturmarkeringer. Kravet om korrekturmarkeringer må navnlig bero på ordensmæssige forhold og således indklagedes ønske om lettere at kunne orientere sig i de ændringer, der er gjort i det endelige tilbud i forhold til det oprindelige tilbud. Det er derfor ikke i strid med de udbudsretlige regler, herunder ligebehandlingsprincippet, at indklagede tillod e-Boks at aflevere et endeligt tilbud uden korrekturmarkeringer, når tilbuddet med markeringer ville blive sværere at læse og dermed modvirke formålet med kravet.

Påstanden tages derfor ikke til følge.

Ad påstand 3

Tildelingskriteriet var fastsat til »det økonomisk mest fordelagtige bud«. Indklagede har detaljeret redegjort for de hensyn, der ligger bag indklagedes vurdering af tilbuddet fra e-Boks som det økonomisk mest fordelagtige.

Klagenævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte denne vurdering, idet der i øvrigt ikke ses at være lagt vægt på omstændigheder, der ikke omfattes af udbudsbetingelserne. Hertil bemærkes, at indklagede under udbud med forhandling ikke var forpligtet til at prissætte e-Boks forbehold vedrørende krav 2.9.5.2.5, der ikke var et mindstekrav.

Påstanden tages ikke til følge.

Ad påstand 4

e-Boks afleverede inden tilbudsfristens udløb sit tilbud med et bilag 8 og underbilag 8A og 8B. Efter tilbudsfristens udløb afleverede e-Boks et nyt bilag 8.

Det bilag 8, som e-Boks afleverede inden tilbudsfristens udløb indeholdt ikke afsnit 8.15., men svarede i øvrigt i det hele til det korrekte bilag 8. Beregningen af priser og rabatter, der skulle angives i bilag 8A blev afleveret inden tilbudsfristens udløb.

Teksten i bilag 8, afsnit 8.15. var i det hele affattet af indklagede, og det måtte fremstå som en åbenbar fejl, at teksten ikke var gengivet i e-Boks' tilbud, navnlig da e-Boks indleverede de underbilag, der opfyldte afsnit 8.15. e-Boks indleverede således straks efter, at man konstaterede fejlen det rette bilag 8 til indklagede.

Under disse omstændigheder var gengivelsen af afsnit 8.15. ikke afgørende for forståelsen af e-Boks' tilbud, og korrektionen af den åbenlyse og ikke væsentlige fejl kunne derfor ske uden at forrykke den konkurrencemæssige situation mellem tilbudsgiverne.

Påstanden tages derfor ikke til følge.

Ad påstand 5

Under henvisning til det ad påstand 1 anførte, finder Klagenævnet ikke, at indklagede har ladet e-Boks ændre eller tage forbehold for udbudsbetingelsernes mindstekrav.

Klagenævnet konstaterer, at e-Boks har etableret en anden lokation end den primære mere end 1 km fra den primære lokation. e-Boks opfylder derfor udbudsbetingelsernes krav om en sekundær lokation, og det ændrer ikke denne vurdering, at e-Boks ydermere har etableret en lokation mindre end 1 km. fra den primære lokation.

Påstanden tages ikke til følge.

Ad påstand 6

Under hensyn til det ad påstand 1-4 anførte tages påstanden ikke til følge.

Herefter bestemmes:

Klagen tages ikke til følge.

Indklagede skal ikke betale sagsomkostninger til klageren.

Klagegebyret tilbagebetales ikke.

Michael Kistrup

Genpartens rigtighed bekræftes.

Joan Bach
kontorfuldmægtig